16 Jaar, No. 13. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 30 Januarij 1844

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad.. ƒ 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

Weet men, wat men doet?

Wij hebben het dikwerf gezegd, en wij kunnen het niet genoegzaam herhalen, dat, met de invoering van een verantwoordelijk ministerie zonder ontbindbare kamer, de eigenlijke magt, van den troon gefnuikt en overgebragt is bij de vertegenwoordiging, dat is in handen gesteld der overheerschende oligarchie.

Wij hechten er aan, en *pour cause*, om deze waarheid zoo veel mogelijk vooruit te stellen, opdat niet aan de kroon worde toegeschreven, wat eigenlijk slechts het werk der oligarchie is.

Indien wij de wet op de bezittingen bestrijden, met al de energie, die in ons is, dan is zulks niet slechts, omdat zulke wet onvermijdelijk den doodsteek geven moet aan het beste deel der natie, den middelstand; maar omdat die verfoeilijke wet, middelerwijl zij in hare willekeurig onverzadigbare fiskaliteit den nijveren burgerman tot den bedelstaf dreigt te sleuren, tevens ook eenen gevaarlijken slag voorbereidt voor de monarchie van Nederland.

Dit is eene overweging, welke wij aan allen in bedenking geven, die hunnen Vorst en hun Vaderland hoogschatten. Zij verdient hunne aandacht oneindig meer, dan het bij eene vlugtige beschouwing zoude kunnen schijnen.

Inderdaad het ontwerp van wet op de bezittingen is zoo gesteld, als hadde daarbij voorgezeten de gedachte, dat men Z. M den Koning in eens en voor altijd impopulair wilde maken.

Het zij verre van ons daardoor de goede bedoelingen van den heer VAN HALL te willen in verdenking brengen. Wij zijn in gemoede overtuigd, dat de minister van finantien *ad interim*, terwijl bij zich voorstelde de finantien des lands te herstellen, tevens ook gemeend heeft den koning dienst te bewijzen. Maar gelijk het ontwerp in plaats van redding rampspoed zal aanbrengen, zoo ook zal het der kroon in plaats van voordeelig schadelijk zijn.

Voor ieder die de verontruste en teregt ontevredene gemoederen gadeslaat kan dit aan geenen twijfel onderhevig zijn.

Dat de menigte, zoo niet de algeheele natie ontstemd is, en zich in luide klagten uitlaat, kan aan niemand onbekend zijn, die geen vreemdeling in zijn vaderland is.

Er is in Nederland slechts eigenlijk slechts één kreet. Het is een kreet van verfoeijing tegen de voorgedragen wet op de bezittingen.

Veronderstel, dat het ontwerp wet worde, en na de afgesprongen rekening, een begin van uitvoering erlange; zal dan de onder den druk der fiskaliteit verbrijzelde natie haar taai en lang gerekt geduld blijven bewaren? Zal zij zich gewillig onderwerpen aan nuttelooze afpersingen, die geen ander resultaat kunnen opleveren, dan dat de kapitalisten van Nederland gevoed worden van de armoede des volks, om later een oneindig verderfelijker bankroet onvermijdelijk te maken?

Wij hopen het. En wij zullen ons in geweten verpligt achten, de natie tot onderwerping aan te sporen, indien het eenmaal tot dat bedroevend uiterste komen moet. Maar is men zeker, dat de uitvoering zoo geredelijk gaan zal, als men zich in 's Hage schijnt voor te stellen?...

Wij nemen het beste. Stellen wij dat de uitvoering geenen merkbaren tegenstand ondervindt. Dan zal ten minste een zaad van afkeer tegen het bestuur bij de natie zijn ingeworteld, dat opschieten zal en aangroeijen, om vroeg of laat, ten dienste te staan der eerste faktie de beste, welke zich bij de massa's invloed zal weten te verschaffen.

En tegen wien zal die afkeer voornamelijk, zoo niet alleen werken? Die vraag is gemakkelijk te beantwoorden voor hen, die met de denk- en spreekwijze der bevolking bekend zijn.

Nederland is, wel is waar, eene konstitutioneele monarchie. Maar dewijl alles geacht wordt van den koning uittegaan, en ook in naam des konings werkelijk geschied, zoo is bij de bevolkingen ook de opinie gevestigd, dat de koning alles doet. Zoo beteekent om iets te noemen, dat met de zaak, die wij behandelen, in betrekking staat, het het woord *belasting*, naar 's volks spreekwijze, *opbrengen voor den koning*.

Als nu de natie, ingevolge de voorgedragene wet, in naam des konings, wordt uitgekleed, zal dan de wrevel, de ontevredenheid, de afkeer, die daaruit ontstaan moet, niet regtstreeks tegen den koning gerigt worden?

En wat zullen daarvan de gevolgen zijn?

Er zijn er in ons vaderland, die nog van de gulde dagen der republiek droomen, en die daarom nu reeds bij de natie de erroneuse opinie trachten te doen ingang vinden, dat een koningschap te kostbaar is voor Nederland; terwijl zij behendiglijk verzwijgen, dat niet het koningschap, maar de oligarchie ons uitzuigt.

En wanneer men in aanmerking neemt, dat, ofschoon het huis van Oranje zoo oud is als het onafhankelijke Nederland, echter het koningschap bij ons nog jeugdig is; is het dan niet vermetel, dat jeugdige koningschap, waaraan Nederland vooral nu behoefte heeft, bloottestellen aan eene zekere impopulariteit, die hen in de hand werken moet, die het heilloos denkbeeld eener nederlandsche republiek koesteren?

Voor ons zoude deze overweging alleen voldoende zijn, om het ontwerp verwerpelijk te doen beschouwen.

Wij hechten aan de konstitutionele monarchie van Nederland niet slechts in woorden, maar met er daad. Wij achten den ridderlijken vorst, die ons regeert, te hoog, dan dat wij, in deze gewigtige zaak, niet openlijk alles zouden gezegd hebben, wat het belang der omstandigheden vordert. Wij vertrouwen, dat men ons begrijpen zal. Wij vertrouwen, dat de aanmerkingen, welke wij hebben in het midden gebragt de oogen zullen openen aan velen, die met de beste meeningen bezield, door blinden ijver voor een fiktief staatskrediet gedreven, een kwaad bevorderlijk zijn, zonder het te willen, of te weten, dat zij met ons, te regt, als het grootste kwaad voor Nederland beschouwen.

ITALIE

Men schrijft uit Rome onder dagteekening van 12 Januarij:

» In de laatste dagen was hier bij herhaling het gerucht in omloop, dat de Paus ernstig ziek was, een gerucht hetwelk, ook uithoofde van de ophanden zijnde karnevals-vermaken, veel bezorgdheid onder de Romeinen verwekt. Intusschen blijkt het, dat Z. H. slechts door eene ligte ongesteldheid is aangetast.

« Bij de onlangs weder aangeknoopte onderhandelingen met Rusland ontmoet men zooveel moeijelijkheden, dat dezelve waarschijnlijk eerlang weder zullen afgebroken worden

« Onder de takken van het finantieel beheer welke aan eene hervorming zullen worden onderworpen, noemt men thans ook het tolstelsel. Het is namelijk zeer bekend, dat ondanks de buitengewoon hooge inkomende regten op buitenlandsche produkten, de opbrengst der tollen zeer gering is zoo uithoofde van den smokkelhandel, als wegens de oneerlijkheid der tolbedienden.

RUSLAND.

In de berigten uit Tiflis van den 24 December leest men:

» In onze nabijheid is het tegenwoordig zeer onrustig. Het geheele gebergte is in beweging. Bijna elken nacht doen de bergbewoners aanvallen op de Russische linie of op de dorpen des met ons bevrienden stams. De buit, die zij sedert zes weken aan vee en andere have naar het gebergte gesleept hebben, is onmetelijk. Reeds zijn drie Russische forten stormenderhand vermeesterd en derzelver bezettingen over de kling gejaagd. Sedert geruimen tijd hadden de Cirkassiers zich stil gehouden, ten minste niets van belang ondernomen, zooveel te onverwachter waren hunne laatste invallen. De naam van Schamyl is in aller mond en zelfs de meer verwijderde stammen, die slechts ongaarne de Russische overmagt gehoorzamen, zijn door de mare van zijne heldendaden in beweging gekomen. Al het terrein, dat men sedert twee jaren gewonnen had, is weder verloren. De dienst der troepen is uitermate bezwaarlijk; bovendien worden de gelederen door desertie en ziekte gedund. Intusschen hebben de Russen bij verscheidene groote gelegenheden groote dapperheid aan den dag gelegd en hunne tegenspoeden zijn meestal aan het verraad der wegwijzers te wijten. Het is hoog tijd dat er versterkingen aankomen, anders zou waarschijnlijk de geheele linie doorgebroken en al het omliggende land door de bergbewoners overstroomd worden. Naar men wil, worden verscheidene expeditien voorbereid, om de Cirkassiers in hunne bergen te gaan tuchtigen; de uitslag derzelve is echter twijfelachtig, te meer daar Schamyl de achttien kanonnen, die hij op de Russen veroverd heeft, tot versterking van de bergpassen heeft gebezigd. Met groote spanning ziet men den verderen loop der krijgsverrigtingen te gemoet."

ENGELAND

LONDEN den 24 Januarij.

Een dagblad, hetwelk in de gelegenheid is juiste berigten van het Hof in te winnen, verzekert op nieuw dat de Koning der Franschen in het midden van den aanstaanden zomer een tegenbezoek aan de Koningin van Engeland af zal leggen.

-- De dagbladen hebben vroeger vermeld dat, toen het rijtuig van H. M. den 6 dezer, was omgeslagen, zekere mevrouw Holderness, die zich in de nabijheid bevond, he hare terstond verliet, en der Koningin aanbood, welke zich daarvan dan ook bediende, om naar het kasteel van Windsor weder te keeren. Uit erkentelijkheid hiervoor heeft H. M. aan deze dame twee fraaije en kostbare zilveren kandelaars, met haar gekroond naamcijfer prijkende, ten geschenke gezonden.

-- Omtrent den voortgang van het regtsgeding te Dublin zijn berigten tot maandag avond. Toen was men nog altijd met het over en weder verhooren der getuigen bezig, waardoor echter geene tot hiertoe onbekende bijzonderheden aan het licht zijn gebragt. Maandag morgen beweerde de Advokaat van een der aangeklaagden, dat de zaak dien dag niet voortgezet kon worden, uithoofde een der vier regters om ongesteldheid afwezig was; maar de drie overige regters bewezen al spoedig het ongegronde van zoodanige bewering.

Nog eene andere omstandigheid wisselde dien dag het eentoonige der zitting eenigermate af. De Procureur-Generaal deed namelijk opmerken dat de gedaagden D. O'Connel en T. Steele zich verwijderd hadden, en wel, naar hij vernomen had, om de vergadering der Nationale Associati in de Conciliationhall te gaan bijwonen. Terstond werd hen iemand achterna gezonden, en zij keerden onverwijld terug.

„ Men berekent dat het getuigenverhoor van de ...e der Kroon donderdag of vrijdag afgeloopen kan wezen. Alsdan zullen de pleidooijen, denkelijk met de pleitrede van den heer Sheil voor J. O'Connell aanvangen. O'Connell de vader, die den bijstand van een mede-advokaat heeft van de hand gewezen, zal ... als verdediger, niet alleen van zich zelven, maar ook van zijne medeaangeklaagden, optreden; sommigen meenen reden te hebben om te gelooven dat hij het Hof hiermede twee geheele dagen bezig zal houden. In elke zitting teekent hij ijverig alle punten op, welke hem bij zijne verdediging te stade kunnen komen.

-- Als men den dag neem het getal der wederstanders van de Vereeniging tegen de graanwetten toe, en uit alle oorden van Engeland worden berigten wegens talrijke vergaderingen van landeigenaars en pachters, tot tegenwerking van de plannen dier Vereeniging, ontvangen.

-- Men begint te vreezen, dat O'Connell zal worden veroordeeld. Allen de regter, van het hof, het openbaar ministerie en de Jury schijnen tegen hem te zijn vooringenomen. De president van de Jury moet eens openlijk gezegd hebben, dat O'Connell verdiende te worden opgehangen.

SPANJE

De berigten uit Madrid tot den 18 Januarij luiden gunstig. Overal heerscht rust, en de tijding van de overgave van het fort Figuéras heeft een gunstigen indruk gemaakt. Intusschen is de heer Olozaga weder ten tooneele verschenen. Er is te Madrid een brief openbaar gemaakt, door hem den 10 Januarij uit Lissabon geschreven, waarbij hij zich aan de kiezers der hoofdstad aanbeveelt, om bij de aanstaande verkiezingen in aanmerking te komen, en tevens te kennen geeft, Spanje verlaten te hebben, omdat zijn leven daar niet veilig was.»

Het ministerie schijnt eindelijk de bisschoppen in hunne zetels te willen herstellen, die door eene schreeuwende onregtvaardigheid daarvan waren verjagen. De bisschoppen van Sevilla en San-Jago zijn reeds gemagtigd naar hunne dioceesen weer te keeren. Het is verder ernstig werkzaam, om de zaak der overigen af te handelen.

FRANKRIJK

PARIJS den 24 Januarij.

Gisteren heeft de nieuwe spaansche ambassadeur, de heer Martinez de la Rosa, zijne geloofsbrieven den Koning, in plegtige audientie, overgereikt. In het antwoord van Z. M. zijn inzonderheid deze woorden opgemerkt: „ Ik wensch vurig dat zich eene gematigde constitutionele monarchie in Spanje vestige, die de terugkeering der wanorde verhindert, welke de geheele wereld betreurd heeft. Ik ben volkomen bereid om H. M. de Koningin van Spanje en haar Gouvernement alle zedelijke ondersteuning te verleenen; en die ondersteuning is belangeloos, dewijl Frankrijk geen ander belang heeft dan Spanje gerust en voorspoedig te zien."

-- Men weet dat sommige Oppositiebladen, reeds verscheiden dagen geleden, als zeker voorspelden dat het bewust amendement van den heer Billault met eene groote meerderheid aangenomen zou worden, en dat de aftreding der Ministers het gevolg daarvan wezen zou. Het is, zoo als te vermoeden was, met deze voorspelling als met vele vroegere van dien kant gegaan. Nadat, in de voortgezette zitting van eergisteren, de minister Guizot terwijl hij zijne eigene vroeger gebezigde uitdrukkingen merkelijk matigden, de redenen van den heer Thiers nog had wederlegd, en aangetoond dat men, door het amendement op de vierde paragraaf goed te keuren, het goede werk vernietigen zou, hetwelk gedurende drie jaren door het Kabinet was verrigt, is genoemd amendement teruggenomen en de zinsnede zoo als de Commissie haar had voorgesteld, den volgenden dag onveranderd aangenomen, nadat nog eene andere daarin voorgeslagen wijziging, op Grikenland betrekkelijk, afgekeurd was.

Ook de vijfde paragraaf, in welke van de o... derhandelingen tot uitroeijing van den slavenhandel wordt gesproken, is met algemeene stemmen aangenomen, nadat de daartegen gemaakte bedenkingen door de Ministers van Buitenlandsche Zaken en Marine wederlegd waren.

In den loop der discussien over de heden behandelde en insgelijks goedgestemde zesde paragraaf betrekkelijk de handelstractaten, met onderscheiden Landen gesloten, heeft de Minister van koophandel herinnerd hoe de regering zich met een nieuw tarief der in- en uitgaande regten bezig houdt, hetwelk eerlang aan de kamer voorgelegd zal worden; terwijl door den minister Guizot is medegedeeld dat Frankrijk ernstig op wijziging in het tarief, door het laatste congres der vereenigde staten vastgesteld, heeft aangedrongen, doch dat men tot hiertoe, van de zijde der staten daaromtrent nog geen regt had laten wedervaren. Het nemen van represailles, door den heer Taillandier voorgeslagen, moest echter, zijns oordeels, alleen geschieden nadat alle andere middelen waren uitgeput.

De zevende paragraaf wordt insgelijks aangenomen.

De achtste paragraaf heeft in de zitting van den 25 eene belangrijke discussie uitgelokt over de vrijheid van onderwijs. De heer de Carné heeft de vrijheid verdedigd, in eene lange, goed gemotiveerde redevoering, welke de kamer welwillend heeft aangehoord. De heer Villemain, minister van openbaar onderwijs, is voormelden spreker opgevolgd, om hem te bestrijden. Hij heeft betoogd dat zij, die vrijheid vragen, contra-revolutionairen waren of spekulanten. Als men weet dat alle bisschoppen van Frankrijk onder de eischers der vrijheid behooren, dan mag zulk een thesis in den mond van een minister vreemd voorkomen. Te regt kan men zeggen, dat de heer Villemain beleedigingen, maar geen antwoord gegeven heeft.

De heer de Tracy heeft de grondslagen der vrijheid van onderwijs lo jaal gesteld; integendeel de heer Nisard heeft in zijne onhandige verderingen eene soort van alleenheersching aan de universiteit willen toekennen.

De Galikaan Dupin, oud president der kamer, heeft deze gelegenheid niet kunnen laten voorbij gaan, zonder eenen bespottelijken uitval tegen de Jesuiten te doen. De heer Isambert mogt ook niet achterblijven. Deze strekte het veld ruimer uit en betrok in zijnen kruistogt, alle geestelijke kongregatien en de geheele geestelijkheid. Hij sprak met zoo onbetamelijke scherpheid, dat het de kamer verveelde.

De heer Cousin, minister van Justitie, heeft de debatten gesloten, met eene gematigde redevoering, waarin hij de gemoederen trachtte te bedaren, en de verdediging der geestelijkheid op zich nemende, tevens aankondigde, dat het toekomstig ontwerp van wet eene uitsluiting van geestelijke kongregatien zoude behelzen. De paragraaf is daarop aangenomen.

In de zitting van den 26 is de laatste § behandeld welke betrekking heeft op de legitimistische demonstratie te Londen. Ondanks de welsprekendheid van den heer Berrijer heeft eene groote meerderheid de paragraaf der kommissie aangenomen.

NEDERLAND

'S HERTOGENBOSCH 29 Januarij. Eergister zijn alhier gearriveerd Mgr. de baron van Wijkerslooth, Bisschop van Curium, en Mgr. Groof, benoemd Bisschop van Canea en Vicarius Apostoliek in de Nederl. Oost-Indische bezittingen. Laatstgemelde is uit Curaçao, waar allen deszelfs gemis zeer betreuren, in Nederland aangekomen, om er zijne bisschoppelijke wijding te ontvangen. Zijne Hoogwaardigheid heeft gisteren in de parochiekerk van de H. Katharina, geassisteerd door de Weleerw. H.H.

Pastoor en kappellanen der gemeente, de plegtige Hoogmis gedaan, en zalvende woorden van Christelijke stichting aan de menigte toegesproken. Denzelfden avond beklom de ijvervolle Kerkvoogd en Missionaris andermaal den predikstoel dier kerk, gedurende het lof van het Aarts-Broederschap van het heilig en onbevlekte Hart van Maria, waarin ook Mgr. den Bisschop van Curium tegenwoordig was, om de talloozе aanwezige geloovigen in korte, maar gevoelige woorden tot ware Godsvrucht voor de H. Moeder Gods op te wekken. Het was juist de dag, dat het Aarts-Broederschap te Parijs deszelfs voornaamsten feestdag vierde. Zijne Hoogwaardigheid liet niet na daaraan te herinneren. Deszelfs troostelijke woorden zullen lang in het geheugen blijven van de aanhoorders, en wij hebben redenen te vertrouwen, dat Zijne Hoogwaardigheid niet vruchteloos hunne gebeden zal hebben ingeroepen voor de moeijelijke zending, die hij te vervullen heeft.

-- Wij vernemen uit Tilburg dat door de bediening van Mgr. den bisschop van Gerra, laatstleden Donderdag in de parochiale kerk van het Heike, aldaar, eene plegtige wijding van verschillende zijner onderhoorige distrikten, zoowel kweekelingen van het seminarie, als kloosterlingen, heeft plaats gehad.

'S GRAVENHAGE den 25 Januarij.

De Regering heeft thans beantwoord de bedenkingen, welke in de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt zijn, ten aanzien van het ontwerp van wet strekkende tot aanvulling der middelen over 1844 en 1845.

— Thans is door Z. Exc. den Minister van Oorlog uitgevaardigd 'sKonings besluit van den 21 December laatstleden, waarbij de verandering in de kleur van het laken voor de kleeding der troepen (reeds eenigen tijd geleden in deze Courant bij wijze van gerucht vermeld), bepaalt wordt, eensdeel uit overweging, dat de voorraad van grijs laken bij de corpsen genoegzaam verbruikt is, anderdeels om eene betere en goedkoopere soort van laken te kiezen, door welks kleur (de blaauwe) tevens de indigo-cultuur in de Overzeesche Bezittingen bevorderd wordt. Bij bovengemeld besluit wordt dien ten gevolge met donkergrijze (maringo) en lichtgrijze laken als stof voor de kleeding der troepen afgeschaft. Bij de korpsen infanterie (met uizondering van de jagers), artillerie, genie, mineurs en sappeurs, de militaire akademie, zal het lichtblaauw laken als stof voor de pantalons worden aangenomen, blijvende de slobkousen van zwart laken; de jagers zullen donkergroene pantalons dragens, en de generaals, de adjudanten van de Prinsen, de officieren van den generalen en plaatselijken staf, het personeel van de geneeskundige dienst en de kwartiermeesters-pantalons van donkerblaauw laken. De jassen, voor zooveel die thans van maringo laken zijn, zullen algemeen van donkerblaauw laken wezen, wordende deze stof tevens aangenomen voor de kapotten der onder-officieren en manschappen; ook de manteljassen bij den artillerie-transporttrein en de mantels bij de veld-artillerie zullen van donkerblaauw laken zijn. Alleen de jagers zullen kapotten en jassen van donkergroen laken dragen. Met 1 Januarij 1845 zullen de officieren in de kleeding van de vastgestelde nieuwe kleur voor het front van den troep moeten verschijnen, doch overigens met vergunning om tot 1 Januarij 1846 hunne oude kleeding af te dragen; desniettemin kan de nieuwe kleeding ook vóór 1 Januarij 1845 reeds gedragen worden.

— Van wege den Minister van Justitie, *ad interim*, mede belast met de functien van Minister van Finantien, is bekend gemaakt, dat de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20 December 1843 tot en met den 19 dezer, per mud zijn geweest als volgt: tarwe *f* 7,02, rogge *f* 4,90, boekweit *f* 4,80, gerst *f* 3,84½, haver *f* 2,34½ en ongepelde spelt *f* 2,79, en dat de regten op den in- en uitvoer voor de maand February eerstkomende zijn gesteld per mud als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1 en vrij, rogge 75 c. en vrij, boekweit 75 c. en vrij, gerst en mout 75 c. en vrij, haver *f* 1 en vrij, en ongepelde spelt 75 c. en vrij.

— Op maandag den 12 Februarij zal, bij inschrijving en opbod, aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden aanbesteed het aanleggen van een bepuind en beschulpt jaagpad op den berm van den ringdijk, en alzoo ter zijde van de ringvaart van het Haarlemmermeer, in twee perceelen; het bestek zal aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan de localen van de Gouvernementen van Noord-Holland en Zuid-Holland, te Haarlem en te 's Gravenhage, ter lezing liggen.

'S GRAVENHAGE, 26 Januarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de Vergadering zich bezig gehouden met het opmaken der nominatie ter vervulling van de vacature in den Hoogen Raad, ontstaan door het overlijden van den raadsheer mr. E. R. van Nes, van meerkerk. Op deze aan Zijne Majesteit aan te bieden nominatie zijn, ten gevolge van onderscheidene stemmingen, geplaatst geworden, als eersten kandidaat mr. B. van den Velden, officier van Justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, als tweeden kandidaat mr. J. C. Voorduin, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Utrecht, en als derden kandidaat mr. H. L. Wichers, substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Groningen.

In dezelfde zitting zijn ingekomen onderscheiden verzoekschriften, als, onderanderen, van eigenaren van vaste goederen, ingezetenen van Noord-Braband, Gelderland enz., van regenten van verscheiden weeshuizen en liefdadige instellingen te Amsterdam, Rotterdam enz., houdende bedenkingen tegen de voorgedragene belasting op de bezittingen; van Peter en van der Tuuk, terugkomende op vroegere requesten, betrekkelijk 's Lands finantiële aangelegenheden, van den baron d'Ablaing van Giessenburg, die evenzeer verzocht, dat er eene algemeene bewaarplaats voor 's Rijks archieven worde aangelegd; van den heer van Dordt, te Utrecht, wegens een door hem uitgevonden stoomwerktuig; van den heer Molenkamp, te Utrecht, die zich beklaagt over zijnen aanslag in het patentregt, enz. — Verzending aan de Commissie tot de petitien.

Is ontvangen eene missive van den heer mr. P. Verloren, raadsheer in het Provinciale Geregtshof in Utrecht, die kennis geeft, dat hij zich zeer vereerd vindt, door den Hoogen Raad op de aanbevelingslijst voor het lidmaatschap van dat collegie geplaatst te zijn, doch dat hij zich verpligt gevoelt te verzoeken, voor die betrekking niet in aanmerking te komen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Mengelwerk.

Aan de Edel Mogende Heeren Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

EDEL MOGENDE HEEREN!

De ondergeteekende allen grondeigenaren en ingezetenen der gemeente Schijndel, provincie Noord-Braband, nemen de eerbiedige vrijheid, zich tot U Edel Mogenden te wenden en te kennen te geven:

Dat ook zij, ten aanzien van het gevaar waarin het finantiewezen des vaderlands verkeert, zich in alles met de massa der adressanten en voornamelijk met de motieven van die, van grondeigenaren en ingezetenen van Noord-Brabandsch hoofdplaats 's Bosch, aan U Edel Mogenden toegezonden, vereenigen, bezeende *voor te komen dat dit ontwerp van wet op de bezittingen* door den minister van justitie voorgedragen, zoo om deszelfs ongrondwettigheid, zedeloosheid en verderfelijkheid, als om deszelfs ondragelijkheid *aangenomen worde*, en vervangen door eene wet, dewelke, de van eeuwigheid af gepreviligeerde effekten-houders, (als de adressanten zich aldus mogen uitdrukken), tot eene eenigszins restitutie gelijkende belasting op derzelver koupons treffende, voorzeker in den finantieelen crisis, waarin het vaderland verkeert en waaruit toch zij hunne onvergelijkelijke schatten altoos putteden, zoo ruimschoots en geriefiijk zouden voorzien, en daardoor allen handel, Fabriekwezen, landbouw enz. enz., al hetwelk ondragelijk belast is en daarom zoo zeer kwijnt, zoude opbeuren, den klagenden en welligt hier en daar morrenden geest onder de landlieden wegnemen en aldus bevestigen, datgene waarmede men alles vermag, « EENDRAGT.»

Met vertrouwen op U Ed. Mog. vaderlandslievende steunende, vertrouwen wij ons gerustelijk op U Ed. Mog. wijsheid, waarvan wij de verwerping der gemelde concept-wet met gelatenheid verbeiden.

't Welk doende etc.,

(*Naamteekeningen der voorname grondeigen.*)

(*Naamteekeningen der aanzienlyke ingezetenen*)

Op de voordragt van bovenstaand rekwest ter medeteekening, hebben wij ondergeteekenden als leden van het plaatselijk bestuur van Schijndel, ons volgaarne verleend, zoo om deszelfs gemotiveerde gegrondheid als om daardoor de *vereischte* doch overtollig veel teekeningen voor te komen, en wat nog meer is, dat wij in het lijdende, hoog gevoerde grondlasten stelsel der Gemeenten-bezittingen en het daaruit almede voortvloeijende mindere vermogen, om de dagelijks toenemende ondersteuningen te kunnen bestrijden, ons ook daartoe verpligt vinden.

(*Onderteekeningen van het gemeentebestuur.*)

Aan de Edel Mogende Heeren, leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van het Koningrijk der Nederlanden.

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen Johannes van Dissel, Jz., med. doct. te Groenlo, provincie Gelderland, dat hij, ingevolge het regt, door de grondwet aan hem verleend, de vrijheid neemt het navolgende van U Edel Mogenden te verzoeken:

Eerstelijk: Dat het U Ed. Mog. behage de voorgestelde wet op de bezittingen en inkomsten *niet* aan te nemen. Behalve de teleurstelling bij de uitkomst, en velerlei, thans nog niet in deszelfs geheel te overziene moeijelijkheid, welke de invoering dezer wet, (want over het fantasticke plan tot eene 3 pCts. geldleening van 150 millioen gulden à pari, ter vervanging der voorgedragene belasting, zal de adressant natuurlijk geen enkel woord verliezen,) meer dan waarschijnlijk tengevolge zou hebben, schijnt het, dat deszelfs voorstelling *op dit oogenblik*, als een volslagen *anachronisme* moet beschouwd worden; immers -- indien men voor de gereede en welwillende voldoening aan dezelve op de geestdrift des volks en deszelfs sympathien niet de regering gerekend heeft, zal deze wet vermoedelijk een dozijn jaren, of daaromtrent, TE LAAT voorgesteld zijn; en zoo men meent, dat de algemeene en *innige* overtuiging van derzelver *onvermijdelijkheid* tot redding des vaderlands, de gemoedelijke uitvoering er van zou waarborgen, zal dezelve TE VROEG zijn ontworpen, daar niemand aan de hooge *noodzakelijkheid* van zulk eene harde wet gelooven zal, zoo lang het openlijk beweren van een geacht lid van U Ed. Mog, dat er, namelijk, door de onmiddellijke herziening der grondwet *tonnen gouds* zullen kunnen *uitgewonnen* worden, niet zoodanig zal zijn wederlegd, dat die wederlegging bij ieder tot eene *gevestigde* en *innige* overtuiging is geworden, hetgeen voor als nog het geval zeer zeker *niet* is; aan deze wet zullen bovendien, niet dan met weerzin en wrevel, voldoen allen, die zich herinneren, dat in eene openbare

vergadering van U Ed. Mog., door een geacht lid 's lands *schatkist* genoemd is: « EENE BEROOIDE EN » BEROOFDE SCHATKIST.» Men kan, men mag niet vooronderstellen, dat een volksvertegenwoordiger zulk een *beduidend* woord ligtzinnig en zonder *voldoende* wetenschap zou hebben uitgesproken; dat woord *kon* dus ook niet ter aarde vallen, maar heeft eenen diepen indruk achtergelaten. Het moge dikwerf geraden, somwijlen pligtmatig, meest altijd edelmoedig zijn, veel, *zeer veel* met den bekenden mantel der liefde te dekken, -- maar heeft niet deszelfs aanwending in de laatste tijden zóó frequent moeten plaats hebben, dat men zou kunnen vermoeden, dat een te veelvuldig gebruik denzelven door *afslijting* eenigzins doorzigtig had gemaakt, en hij dáárdoor zich bij wijlen, in plaats van als een *mantel der liefde*, voordeed als *een bedeksel der schande!* Onwillekeurig rijst bij bovengenoemde openbare kwalificering der Nederlandsche schatkist in UEd. Mogs. vergadering, als een « BEROOFDE schatkist" deze gedachte op; — en voor ieder nu, die zich aan dien « ROOF" onschuldig kent, en vergeefs gewacht heeft naar afdoende maatregelen, het mogte dan niet zijn om de bewerkers van dien « ROOF" te vervolgen of te straffen, maar zeker om « *het geroofde* » van hen weder te bekomen, -- moet het natuurlijk (reeds door zoo vele onderscheidene belastingen geperst, en deze met de meest mogelijke hollandsche bedaardheid gedragen wordende,) allezins *rébutant* zijn, uit eigene middelen nog weder harde offers te brengen, ten einde dien « ROOF" door anderen *ongestraft* en *onvergoed* gepleegd, te dekken en aan te vullen. Het zoude onbetamelijk zijn, Ed. Mog. Heeren! in het ontwerp van deze gehate wet *ironie* te willen zoeken, -- maar welken naam zal men er dan aan geven, wanneer men *naast* de verzekering, « dat *kleine* fortuinen en inkomsten van die belasting *vrij* zullen zijn," de aanwijzing vindt, dat een vermogen van *f* 1000 en een inkomen van *f* 600 ingelijks zal worden aangesproken? Van den eervollen, doch vaak min gegoeden krijgsman, aan wien, niet zelden in den bloei van jaren en krachten, ongevraagd het harde brood des afscheids is toegereikt, zal nu nog eens weder een niet klein gedeelte er van worden teruggeëischt! De land-geestelijke, van welken deze of gene somwijlen noodig heeft, met zijn zwaar gezin, zich de gelijkenis der leliën en der muskens op het harte te binden, om vast te kunnen blijven houden aan het geloof eener alles genoegzaam verzorgende Voorzienigheid, -- zal van zijne zuur verdiende, schrale bezoldiging in de schier bodemlooze schatkist *ook* een offer moeten werpen! En dan, -- wanneer ieder voor zich bij het opmaken zijner bezittingen, ook natuurlijk zal moeten medetellen de waarde van eigene grafsteden of begraafplaatsen, dan zal men het *Danaïden-Vat* moeten helpen aanvullen met $1\frac{1}{4}$ pCt. van de laatste rustplaats van het gebeente onzer dooden! De adressant gelooft ook nog U. Ed. Mog. te mogen verzoeken in overweging te willen nemen, of het beloofde *geheim* omtrent ieders bezitting, (op welk geheim men algemeen, om velerlei reden, billijker wijze zóó zeer gesteld is,) ingeval van invoering dezer wet, zelfs bij de meest harpocratische dienstbetrachting van allen, welke geroepen zullen worden deze wet ten uitvoer te leggen, binnen weinigen tijd niet geheel *illusoir* zijn, en *per se datgene* worden, wat men in het dagelijksch leven gewoon is « *le secret de polichinel*" te noemen?

Ten tweede: Dat het U. Ed. Mog. behage de middelen daar te stellen, ten einde den staat eene geldleening à pari te doen aangaan, groot zes en dertig millioen guldens, (*plus minus* een millioen voor onvermijdelijke verliezen van *de maat* en den *strijkstok*,) rentende vier ten honderd, met waarborging, dat deze geldleening, in de eerste vijf en twintig jaren, aan geene aflossing of conversie zal worden onderworpen, en dat de gelden tot derzelver renten-betaling zullen voldaan worden uit hetgeen, volgens de openbaar gemaakte berekening van een geacht lid van U. Ed. Mog., door eene *onmiddelijke* HERZIENING DER GRONDWET, zal kunnen worden *bespaard*, en alzoo NIET ten laste der natie komen; dewijl er, op de baten, welke door genoemde herziening zullen beschikbaar worden, bij de voordragt der middelen tot dekking der staatsuitgaven, door de regering *niet* gerekend zijnde, deze baten alzoo gevoegelijk tot rente-betaling van hetgeen thans ter aanvulling van 's rijks geldmiddelen geyorderd is, zullen kunnen worden aangewend.

Ten derde: Dat het U. Ed. Mog. behage, bij onzen zoo zeer gedrukten toestand, alles aan te wenden, ter bereiking van het bovengemelde doel, en DUS om *ten allerspoedigste* tot de *algemeen zoo luid ingeroepen* grondwets-herziening te geraken; en wel zoodanig, dat bij die herziening, het regt van *voorstel*, *amendement* en *artikelsgewijze stemming*, aan de volksvertegenwoordiging plegtig *gewaarborgd* worde. *Wie* het zich ook ontveinze, Edel Mogende Heeren! het *kalm* en *vast* vertrouwen op 's lands regering en op 's lands toekomst, met al de gelukkige gevolgen van dien, zal zich zonder de *onvoorwaardelijke* toezegging van zulk eene onverwijlde *wezenlijke* inkrimpende en dus *besparende* herziening der grondwet, (*krachtig te beginnen met het begin!*) NIET herstellen; te minder, daar ook velen, (te regt of ten onregte) bij eenen wonderdadigen hoogen vloed en rijke aanslibbing in den financiëlen stroom van sommigen, tevens in de berooide en » *beroofde* Nederlandsche schatkist," eene schroomelijke en wegslepende ebbe meenen waargenomen te hebben; -- en daarbij de hand der tijden, zoowel als de druk der omstandigheden, ZWAAR op het *taaije*, *stille* en *eerbiedwaardige* volk van Oud-Nederland gerust heeft, zoodat hetzelve wel op eenige *verademing* aanspraak schijnt te hebben.

Indien, Edel Mogende Heeren! de zekere hoop, die men gevoelt op de vervulling van hetgeen men vraagt, de maatstaf kon of *mogt* zijn van de verpligting om zijn verzoek voor te dragen, dan zou de adressant vermeend hebben te kunnen zwijgen; maar, bij de *zeer omsluijerde toekomst* des vaderlands, heeft hij niet geloofd zijne handelwijze van die berekening afhankelijk te *mogen* maken; ten einde, wanneer eenig verpletterend onheil, hetgeen God verhoede! onzen staat treffen mogt, niet zonder de overtuiging te wezen -- hoe zwak en nietig zijne stem ook zij -- gedaan te hebben wat hij heeft *kunnen* doen; en dat, waar krachten of invloed niet verder reikten, alsdan, maar ook *dan alléén*, het *ultra posse* etc. hem voor zich zelven vrijspreke.

't Welk doende enz.

Van U Edel Mogenden de onderdanige Dienaar,
(*Get.*) J. VAN DISSEL, Jz.,
Groenlo, 6 Januarij 1844. *Med. Doct.*

(*Arnh. Cour.*)

De vlaamsche letterkunde maakt rasse vorderingen. Men oordeele zulks uit het onderstaande dichtstuk van den heer T. van Rijswijck, dat teregt een kunststuk mag genoemd worden.

O'Connell.

Daar rijst hij als een reus voor mijne starende oogen,
De groote redenaer en onverschrokken held;
Die, met den slavenstand zijns vaderlands bewogen,
Het zwaerd der billijkheid heeft uit de scheê getogen,
En tegen d' overmagt zich waegde in 't veld.

De dierbre vrijheid voor zijn mede-landgenooten,
Dit blakert en begeestert hem:
Hij kan zijn landaerd niet als boeven zien verstooten,
En als een stormorkaen dreigt hij Brittanjes grooten,
Die angstig omzien op het dondren van zijn stem:

Die op den aêm des winds, door twee-paer wereldeelen,
Den dwingelanden met vervarelijken slag,
In d' ooren davert dat 's lands wonden zijn te heelen,
En dat één vrome borst de toegestrikte zeelen
Om 's volks benauwden strot verbrijzlen kan als rag.

Daar klimt hij als een zuil uit honderd duizend koppen
Ten hoogen stijger. Aerde en lucht, 't is alles stil;
De golving zwijgt, de wind rust op de heuveltoppen,
Het ristjen aen de bron, weêrhoudt zijn zilvren droppen,
Uit eerbied voor den held, die 't volk verlossen wil.

Hij knikt, en alles schijnt in hem zich te verheugen;
Hij spreekt, en ieder woord zijn milde balsemteugen,
Die 't hart verkwikken in den afgrond van het leed.
Hij dreigt, en ieders hand is reeds ten vuist geknepen;
Hij wenkt, en alles voelt zich vurig medegesleept;
Hij wil, en allen zijn gereed!

Neen, volk van Erin, reeds vergrijsd in band en keten,
Uw hoop is niet geheel vergaen.
De Hemel zal de zijnen nooit vergeten.
Houd aen, houd moedig aen!

Mogt ook ons vaderland een O'Connell bezitten,
Een andren Artevelde, in wien het volk weêr moed
En hoop vond; want, als Ierland van de Britten,
Wordt Vlaenderen miskend van 't Gallomaensch gebroed!

Had ik de forsche stem van Erins volksbevrijder,
Hoe zoude ik hier om 't nijpend wee,
Uitdondren als een vromen strijder,
Van d' ouden Maesstroom tot de zee:
Op, op! o kroost der vrome Belgen!
Laet u niet langer door den vreemdeling verdelgen;
Geen Fransch meer om den troon, geen Fransch meer in den raed!
Wilt gij niet mede uw vaedren lastren,
Waekt op dan! 't lief zal u verbastren,
Waekt op, of gij vergaet!!

Advertentien.

*** Heden overleed tot mijne en mijner kinderen en behuwd kinderen innige droefheid, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H.H. Sacramenten der R. C. Kerk in den ouderdom van 78 jaren en ruim drie maanden, mijnen echtgenoot L. VERMEER.

's Bosch, 27 *Jan.* 1844.

Wed. A. C. VERMEER.
Geb. MENORETTI.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot mijne innige droefheid mijne geliefde echtgenoote *SUSANNA WOLTERS*, na alvorens voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 68 jaren.

P. F. BOERMANS.

Wijke den 23 Januarij 1844.

*** A. J. VAN DEN BOSCH, Notaris te *Udenhout*, zal, op *Maandag den* 12 *Februarij* 1844, ten verzoeke van Vrouwe R. J. M. HALFWASSENAAR, Douairière van wijlen den Heer J. C. P. VAN BOMMEL, in het openbaar Verkoopen, ongeveer

400 Stuks EIKEN BOOMEN, allen van eene buitengewone lengte en aanzienlijke dikte, bijzonder geschikt voor MOLENBORSTEN, BERGROEDEN, WAGEN, KUIP- en TIMMERHOUT en werken waarvoor EIKENHOUT noodzakelijk is, en ongeveer

75 Stuks BEUKEN en ESCHDOORNEN BOOMEN.

Staande te *Udenhout*, aan de Schoorstraat, bij het Kasteel, in het Berkveld en den Kuilbeemd; en te *Tilburg*, bij de Houtsche straat in den Leibeemd.

ZEGT HET VOORT.

LET WEL!

Te Huur of te Koop.

Eene hecht sterke en wel doortimmerde KOOPMANSHUIZINGE met TUIN, te *Uden* aan het Marktveld, groot 21 Roeden 5 Ellen, om dadelijk te aanvaarden; te bevragen bij den Eigenaar G. VAN SAMBEEK te *Uden*.

*** Een Jongeling 21 jaar oud, [illegible] ture kundig, welke 3 jaar in eene drukke Apotheek werkzaam is geweest, doch wegens sterfgeval van zijnen patroon ontslagen, wenschte gaarne in *Noord-Braband* bij een Genees-, Heel- en Vroedmeester van den R. C. Godsdienst geplaatst te worden, bij wien hij zich in deze vakken konde bekwamen. Reflecteerenden gelieve zich te adresseren aan den Drukker dezes onder Letter K. *Brieven franco.*

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Zaturdag 27 Januarij 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt. 55 [illegible] Dito 5 pCt. 100 [illegible] Synd. 4½ pCt. 94 [illegible]. Hand. 139 [illegible]. O. I. 5 pCt 99 [illegible] Amd. Holl. Spoorw. 71 [illegible] Rrd. 86 p. st. 21 [illegible]. Dito Godp[illegible] 26 [illegible]. Dito 3 pCt. 32 [illegible]. Fransche Uitg. 74 [illegible] Port[illegible] L. 2½ pCt. 49 [illegible], 48 [illegible]. Mexik. 33 [illegible]. Columb. 9 [illegible] Peruan 14 [illegible] Enk. Bl. Grieken 12 [illegible]. Onbep. Dito. 12 [illegible].

Ter drukkerij van D. A. A. de ROOIJ.